

V recensies

Kijk voor alle recente recensies (ook van de hiernaast aanbevolen exposities en voorstellingen) op volkskrant.nl/recensies

Muziektheater

Met mooie liedjes en monologen maakt trio Vreeken, Heijdenrijk en Voshol een ontroerend miniatuurtje, *Lonesome George*. Paradiso, 14-16/8 en tournee.

Film

Cineast Chantal Akerman was een meester in het vastleggen van het dagelijks leven dat normaal lijkt, maar het niet is. Filmmuseum Eye, Amsterdam, t/m 30/8.

Beeldende kunst

Een mooi ingerichte expositie in Kunstmuseum Den Haag belicht de vriendschap en rivaliteit tussen twee stadschroniqueurs: Israëls en Breitner; t/m 6/9.

Theaterfestival Boulevard mocht dit jaar niet doorgaan, maar in Den Bosch levert coronavariant Afzender Boulevard **allerlei moois** op.

Afzender Boulevard
THEATER

Your Trembling Mile

Door Strijbos & Van Rijswijk. 8/8

My shadow used to have a density

Door Francesca Lazzeri. 8/8

Applaus

Door Circus Ronaldo. 10/8

Social Disdancing

Door Theater Artemis. 8/8

Tent&

Door The100Hands. Bastion Sint-Anthonie, Den Bosch. 8/8 en 10/8
Nog te zien t/m 16/8.

Applaus door Circus Ronaldo.
Foto Karin Jonkers

Het grote thema: afstand houden en toch verbonden blijven. Dat blijkt te werken.

Even in het centrum van Den Bosch een bibliotheek binnenlopen en kijk, in een hoekje staat een stenen wasbak met glazen plaat erboven. Voor je het weet zit je aandachtig een paar minuten met zachte zeep de handen te wassen van Trynstje, een vrolijke vrouw die gewoon een paar boeken wilde lenen. Haar gehavende nagelriempjes verraden tuinwerk. 'Dit heb ik zo lang gemist', fluistert ze ontroerd. We wisselen van rol.

Washing Hands van Lotte van den Berg en haar team Building Conversation is een van de eenvoudige maar doeltreffende installaties waarmee theatermakers in Den Bosch aankeringen in coronatijd mogelijk maken. Het jaarlijkse Theaterfestival Boulevard kon op grote schaal niet doorgaan. Maar onder de naam Afzender Boulevard ploft tot en met 16 augustus de inventiviteit overal op. Francesca Lazzeri (lid van het Brabantse collectief Wild Vlees) heeft haar intrek genomen in de hal van het volledig gestripte KPN-gebouw. Waar de PTT vroeger telefoonlijnen doorverbond en straks sociale huurwoningen komen, staan we nu oog in oog met één performer, in dit geval mimespeler Rob Smorenberg.

Het beeld is luguber – zijn plastic omhulsel zuigt langzaam vacuüm. Alsof hij als levend wezen geseald in

een abri hangt. Gelukkig ademt hij door een slangetje. Wanneer hij vraagt hem aan te raken, blijkt plots toch een verrassende vorm van intimiteit mogelijk, door alle kunststof heen. Toch doet het tegelijk denken aan al het dierenvlees dat dagelijks geseald de schappen vult. Dit lichaam mogen we verlossen, maar hoe zit het met de rest? Die dubbelheid maakt *My shadow used to have a density* fascinerend.

Speelser gaat het eraan toe tijdens *Tent&* van The100Hands. Choreograaf en danser Jasper Džuki Jelen prepareert ons via ademhalingsoefeningen voor contact met vreemden. Eerst vertoeven we nog in isolement in kartonnen tentjes. Maar als we eenmaal vrolijk door het gras voor Bastion Sint-Anthonie mogen dartelen, helpt een steekspel met stokken van 2,5 meter ons om afstand te houden en tegelijk verbonden te blijven. Soms lijkt het iets te veel op een spiritueel tentenkamp. Niet voor niets klappt een maal-

tijdbezorger van verbazing bijna op een boom langs het fietspad. Maar grappig is het wel. Zeker als Džuki Jelen vraagt om 'je partner goed in de gaten te blijven houden' en deelnemer Peter nuchter opmerkt: 'O, die is al elf jaar geleden vertrokken.'

Meedoen is ook de beste opdracht tijdens *Social Disdancing* van Theater Artemis en regisseur Jetse Batelaan. Met winkelwagentjes, muntjes, luchtballonnen en een toeterende Jumbo-band proberen we op luchtig brommende tubatonen en jazzy klarinet uit de chaos een choreografie te maken van het botsend metaal. Helemaal georganiseerd lukt dat nog niet. Maar we houden afstand en voelen ons toch, wederom, verbonden als groep.

Tot slot geeft het componistenduo Strijbos & Van Rijswijk ons in een knap gemaakte ambient-klankwandeling genoeg ademruimte om onze longen weer vol te zuigen. Eigenlijk

loopt *Your Trembling Mile* van het weidse Zuiderpark aan de rand van het centrum naar de kronkelende Dieze bij het Griffieplein en het Design Museum. Maar de wandeling werkt mooier als je haar in tegen-gestelde richting loopt. Stemmen van waternimfen lokken je van onder stenen bruggetjes het drukke centrum uit, met zijn Hellegat en Judastoren. Daar krijgen de vier sopranen steeds meer ruimte en volume. Hun stemmen weerkaatsen via stadswallen en oranje stroken plexiglas met speaker-tjes. Ondanks hun fysieke afwezigheid gaan ze een verbond aan met alles in hun omgeving. Eenmaal aangekomen bij de ruime cirkel in het weldadige park lijken de stadsnimfen op te klimmen langs de Italiaanse populieren – een ontwerp van MTD Landschapsarchitecten. Alsof je in een openluchtkathedraal getuige bent van hemelse zang.

Annette Embrechts

*** ZIJN DOOR ER NIET TE ZIJN**

Hoe het Vlaamse Circus Ronaldo tijdens Afzender Boulevard 28 keer per dag een afgelaste voorstelling speelt.

De pipowagens zijn gearriveerd, de tent staat, de acrobaten masseren hun kuit, maar helaas, de voorstelling *Applaus*

mag vanwege coronarestricties niet worden gespeeld. Vooruit, de Vlamingen zijn er toch. Ze kunnen niet weg: hun tractor pruttelt ritmisch. Dus maken familieleden uit het karakteristieke Ronaldo-geslacht ons in kleine groepjes achter de schermen – dat wil zeggen, tussen scheerlijnen

en in hun nostalgische onderkomens – deelgenoot van het leven van een circusartiest zonder applaus. Het houtsnijwerk in hun circuswagens, de geprepareerde clownsjas, de foto's van optredende voorouders, de grondgebonden huiskameel: alles wordt schoorvoetend met een

droefgeestige lach aan ons gepresenteerd. We zijn getuige van generatieconflicten, depressieve gedachten en jeugdige toekomstdromen. Alles is even breekbaar als ontroerend. En dan klinkt toch applaus. Is het de regen? De krakende elpee? Of zijn wij het zelf?